

Integruotas mokyklinis lietuvių kalbos ir literatūros, dailės,
etikos, geografijos ir istorijos projektas
„Marija Gimbutienė – Laimos palytėta“,
skirtas mokslininkės 100-osioms gimimo metinėms paminėti.

Projekto dalyviai: I-IV gimnazijos klasių mokiniai

Projektą kuruojantys mokytojai: J. Paulauskienė, I. Mikulėnienė,
A. Jablonskaitė, V. Kruopienė, R. Paliukaitė, V. Budinienė

Trukmė: 2021 metų sausio-birželio mėn.

Projekto tikslas – supažindinti mokinius su Marija Gimbutiene, iškilia Lietuvos ir pasaulio kultūros asmenybe, jos darbais, iš skirtingų perspektyvų keliamomis idėjomis ir visa tai sujungti į bendrą filosofinę pasaulio suvokimo mozaiką.

• UNESCO ir Lietuvos Respublikos Seimas paskelbė, kad 2021 m. skirti paminėti archeologės, antropologės, archeomitologijos pradininkės

Marijos Birutės Alseikaitės Gimbutienės (1921-1994) 100-osios gimimo metinėms.

<https://lrkm.lrv.lt/lt/naujienos/minime-prof-marijos-gimbutienes-100-asi-gimimo-metines>

Patobulinti įgūdžiai ir kompetencijos

- Mokiniai skirtingų dalykų pamokose studijuodami medžiagą apie M. Gimbutienę, dalyvaudami viešose virtualiose paskaitose ir konferencijose, lygindami šiuolaikinį ir tradicinį meną pagilino lietuvių kalbos ir literatūros, dailės, geografijos, etikos, istorijos, etninės kultūros žinias.
- Mokiniai atlikdami įvairias praktines užduotis patobulino:
  - publicistinių ir mokslinių tekstų, vaizdinės medžiagos analizės, pateikčių rengimo ir piešimo techninius įgūdžius;
  - kūrybiškumo, iniciatyvumo ir pilietiškumo kompetencijas.

Projekto veiklos/rezultatai

- I-IV kl. mokiniai remdamiesi pačių parengtais pranešimais, istorijos žiniomis bei nagrinėta medžiaga apie M. Gimbutienės gyvenimą ir veiklą skirtingų dalykų pamokose diskutavo apie mokslininkės pasiekimų reikšmę.

- Per istorijos, etikos, dailės, muzikos ir lietuvių kalbos pamokas rengė pateiktis apie Mariją Gimbutienę/Baltų kultūrą/Dievas ir dievybes.

- Per dailės pamokas įvairiomis technikomis kūrė piešinius: Senovės baltų ženklai/Dievai ir dievybės.

- Per lietuvių kalbos pamokas analizuodami tekstus apie M. Gimbutienę lygino Senosios Europos ir mokslininkės aprašytą Baltų mitinį pasaulį.

VSMC mokytojai ir mokiniai dalyvavo virtualiose konferencijose ir paskaitose – 2021 m. sausio 26 d.

- Lietuvos Respublikos Prezidento rūmų Baltojoje salėje - virtuali konferencija „**Stiprybės semiuosi iš Lietuvos**“.

Konferenciją globojo ponja Diana Nausėdienė.

Pranešimus skaitė LLTI direktorė **prof. dr. Aušra Martišiūtė-Linartienė**, Sakytinės tautosakos skyriaus vyriausioji mokslo darbuotoja **dr. Daiva Vaitkevičienė** bei Naujosios literatūros skyriaus mokslo darbuotoja **dr. Ramunė Bleizgienė**.

- [Virtuali konferencija „Stiprybės semiuosi iš Lietuvos“ - YouTube](#)

- Kauno muziejuje - virtuali paskaita „**Baltų panteono rekonstrukcija Marijos Gimbutienės darbuose: Dangaus dievybės**“ (lektorius Kauno miesto muziejaus muziejnininkas Rokas Sinkevičius).

Kamila Abromavičiūtė IIIIF

I A ir II A, B kl. mokinių veiklos lietuvių kalbos ir literatūros pamokose

- Mokiniai analizavo šiuos tekstus:
- „Etninės kultūros savitumas ir svarba šiandien:
N. Vėliaus pokalbis su Marija Gimbutiene“:
- <http://www.xn--altiniai-4wb.info/index/details/1240>
- [Marijos Gimbutienės dukra: mamą skaudino kritikai, pripažįstantys tik faktus - LRT](#)
- Atliko užduotis interaktyvioje Ugdymo sodo platformoje:
- „*Tautosaka ir mitologija padeda žmogui suvokti ir vertinti gyvenimą kaip dovaną*“ : [Ugdymo SODAS \(ugdome.lt\)](#)
- Rašė esė pastraipą: Kaip ir kodėl galite pasinaudoti **Laimos dovana?**

Arnoldas Sinkevič
Elnias devyniaragis

I A ir II A, B kl. mokinių veiklos lietuvių kalbos ir literatūros pamokose

Susipažino su įdomiaisiais M. Gimbutienės tyrinėjimais:

Senasis baltų tikėjimas ir jo raida https://youtu.be/Z4b_5CXCpVg

- Gimbutienės paskaitų klausėsi ir Holivudo žvaigždės, už ją meldėsi Airijos vienuoliai, bet gyvybės šaltinis buvo Lietuva - LRT
- Gimbutienės metai: Valdovų rūmai į bendrą diskusiją suburs įvairių sričių specialistus - LRT

Etikos pamokose nagrinėjome pasaulėvaizdžio formavimosi kaitą, idealios visuomenės bei religijos sukūrimo galimybes.

- Savo darbuose M. Gimbutienė akcentavo, kad senovės menas nėra primityvus, jis – simbolinis ir filosofinis.
- Priešistoriniai žmonės savo pasaulėvaizdį kūrė pasitelkdami ir sudvasindami supančią aplinką, gamtą.
- I-IV kl. mokiniai susipažinę su M. Gimbutienės biografija, jos darbų ir knygų pagrindinėmis idėjomis bei pažiūrėję filmą apie žymią mokslininkę „Belaikiai ženklai“, bandė **kurti savo pasaulėvaizdį** atsakydami į šiuos klausimus:
- Koks yra pasaulio vaizdas? Kur jo pradžia, kur pabaiga? Kokia jėga valdo šį pasaulį? ir kt.

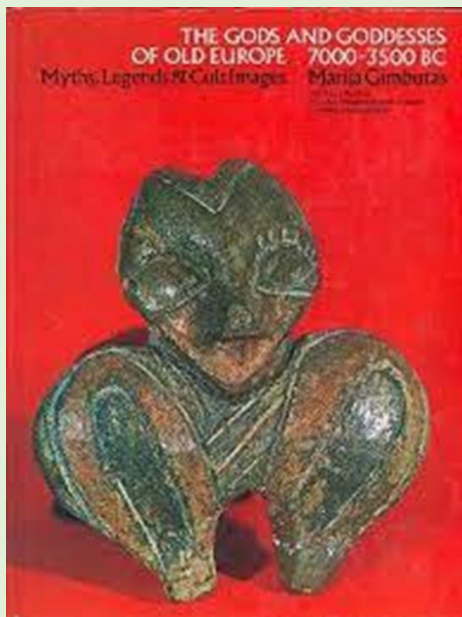

Diskusija - O jeigu Dievas būtų Moteris?

- M. Gimbutienė supriešino Senosios Europos visuomenę su indoeuropiečių ir vėlesnėmis visuomenėmis. Ji teigė, kad Deivės civilizacijos visuomenė buvo geresnė nei dabartinė, kad joje žmonės buvo laimingesni nei dabar. Žmonės buvo sėslūs, taikūs, nebuvo hierarchijos, egzistavo lygybė. Svarbiausia, jos manymu, kad tai buvo nekaringa, harmoninga civilizacija (aukštinusi meną ir kūrybą), kurią valdė Deivė Motina.
- VSMC mokiniai etikos pamokoje diskutavo tema – O jeigu Dievas būtų Moteris?
- Pagrindiniai diskusijos klausimai: ar įmanoma sukurti idealią visuomenę, ar tai aktualu šiandien, kokios svarbiausios sąlygos tam reikalingos, ar lyderio, Dievo lytiškumas lemia visuomenės vertybių formavimąsi ir kt.

Etikos pamokose mokiniai analizavo šią vaizdinę medžiagą:

Dokumentinis filmas apie Mariją Gimbutienę „Signs Out of Time“ (liet. „Belaikiai ženklai“, 2003)

<https://www.youtube.com/watch?v=BjE2-H1R9Zs>

O jeigu Dievas yra moteris? Pažinti Mariją Gimbutienę:

https://nara.lt/lt/articles-lt/marija-gimbutiene?fbclid=IwAR2FASoAcbVNnkMBwqmKHqxTQi9O_AlidroOPNASWkkKOaFPrF3d8-kARSI

Dailės pamokose mokiniai kūrė piešinius įkvėpti Baltų kultūros tyrinėjimų ir pasaulėvaizdžio.

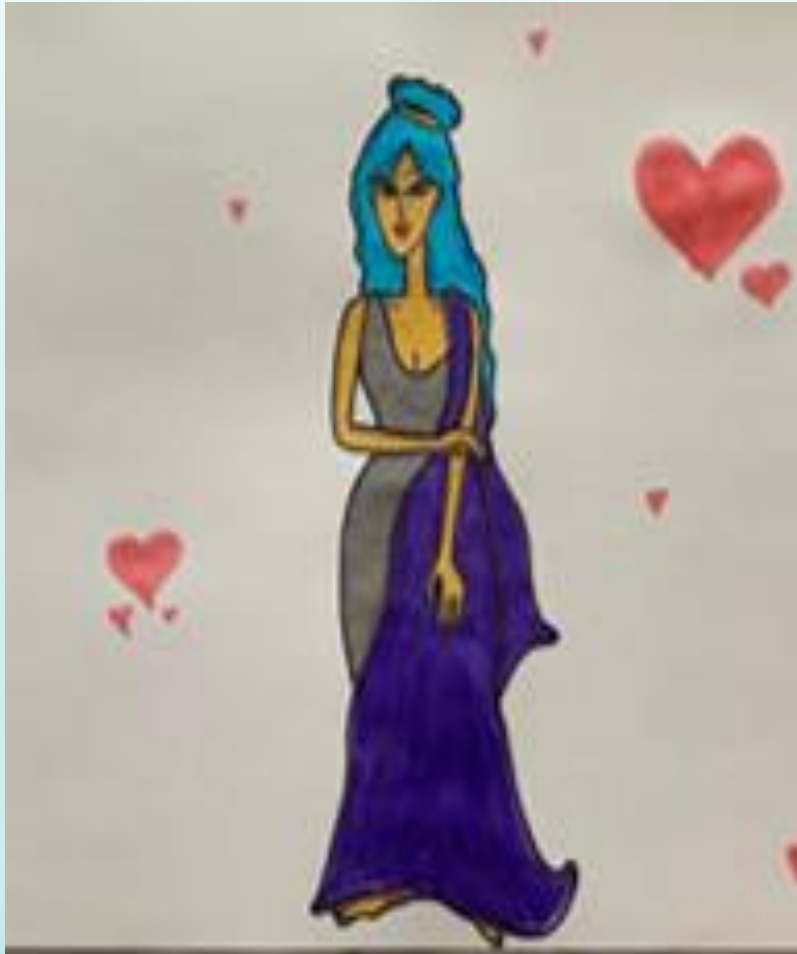
Ugnė Martinavičiūtė IVA

- Vieni svarbiausių M. Gimbutienės tyrinėjimų objektų - lietuvių tautodailės dirbiniai.
- Baltų mitologija. Senovės lietuvių deivės ir dievai.
- M. Gimbutienė apie Senosios Europos ir baltų kultūrą sako, jog joje vyrauja gyvybės, o ne mirties simboliai.
- Vienas svarbiausių ir ryškiausių – Pasaulio medis.

- **Žaltys, gyvatė** – namų židinio, gerovės, sveikatos ir vaisingumo dievybės. Svarbi vieta tautodailėje skiriama roplių motyvams, nes mitiniame pasaulyje buvo garbinami gyvatės, žalčiai, laikant juos dievybėmis.
- Tikėta, kad roplių motyvai simbolizuoja gyvybę ir atsinaujinimą, teikia žmonėms laimę, kuria namams gerovę.
- Dangaus kūnų ženklų simbolika lietuvių liaudies mene.
- Piešiant dangaus kūnų geometrinius ženklus, suteikiant jiems zoomorfinį ar antropomorfinį pavidalą, tikėta, kad šie vaizdiniai yra tarpininkai žmogui bendraujant su Gamta ir Kosmosu.

Vaidotas Vasilionokas IVF

Ervinas Rauluševičius IVA Vaiva

- Senovės baltai neskyrė savęs nuo aplinkos.
- Jie jungė gamtos reiškinius su savo būtimi, kurių visumą siejo su dieviškuoju pasauliu, su jo dievybėmis.
- Šios deivės ir dievai susiję su paslaptinga žemės ir vandens stichija, iš kurios kilo visa gyvybė su augmenijos atgimimo ir augimo, bei mėnulio fazių ritmu.
- Tai – žemdirbiams būdinga mitologija.
- **Laima** – visažinanti gimimo ir likimo deivė.
- **Vaiva** – lietaus deivė (vaivorykštė).
- **Milda** – meilės, laisvės deivė.
- **Gabija** – ugnies deivė.

- Senovės baltų pasaulėvaizdyje Pasaulio medžio modelis yra pasaulio suvokimo, jo vaizdavimo liudytojas.
- Jo trys dalys – šaknys, kamienas, viršūnė – atitinka tris Visatos sferas – požemį, žemę, dangų; tai amžinos gyvybės simbolis, atspindintis žmogaus gimimą, mirtį, atgimimą.
- Paukščiai simbolizavo dangaus ir žemės ryšį, dievybių su žmonėmis jungtį, dažnai vaizduojami ant augalo, simbolizuojančio Gyvybės medį, viršūnės arba poros paukščių, išsidėsčiusių abipus augalo.

Patricija Poškaitė IVB

Elnias devyniaragis – senovės lietuvių mitologinė būtybė, savo raguose nešanti dangaus kūnus.

Gžegoš Milevskij IIB

Povilas Seniut II B

- Archeomitologės Marijos Gimbutienės pastebėjimu, **paukščiai lietuvių ir aisčių (baltų) tikėjimuose** atlieka dvejopas funkcijas: vieni jų yra susiję su vaisingumo galiomis, kiti – su sielų persikūnijimu.
- Tad gulbė, gandras, gaidys siejami su gamtinėmis vaisingumo jėgomis, o gegutė, balandis, lakštingala, volungė, kregždė, sakalas ir pelėda – su sielų persikūnijimu.
- Dangaus kūnų – Saulės, Mėnulio – simboliai - svarbiausi vyriškojo prado simboliai.
- Paukščiai simbolizavo dangaus ir žemės ryšį, dievybių su žmonėmis jungtį, dažnai vaizduojami ant augalo, simbolizuojančio Gyvybės medį, viršūnės arba poros paukščių, išsidėsčiusių abipus augalo.

Jurgita Stankovska I A Pelėda

Marija Gimbutienė išsakė naują požiūrį į archeologiją.

Ugnė Aleksandravičiūtė IVA

- Tradiciškai archeologai kasinėjo ir aprašinėjo savo radinius, o profesorė ėmėsi juos interpretuoti, aiškinti jų prasmę. Savo darbuose ji aiškino Europos tautų, tarp jų ir baltų, priešistorės evoliuciją, sukūrė koncepciją apie Senosios Europos kultūrą ir jos žlugimą, kai iš Eurazijos stepių Europą užplūdo indoeuropiečių gentys.
- <https://unesco.lt/apie/unesco-ir-lietuva/unesco-minimos-sukaktys/2021-m-marijos-birutes-alseikaites-gimbutienes-1921-1994-100-osios-gimimo-metines>
- <https://www.istorija.lt/naujienos/tarptautine-virtuali-konferencija-marija-gimbutiene-lietuvoje-ir-pasaulyje/745>

*Istorijos pamokose mokiniai susipažino
su M. Gimbutienės gyvenimu ir veikla
katastrofų laikotarpiu (XX a. vidurys).*

1921-1994

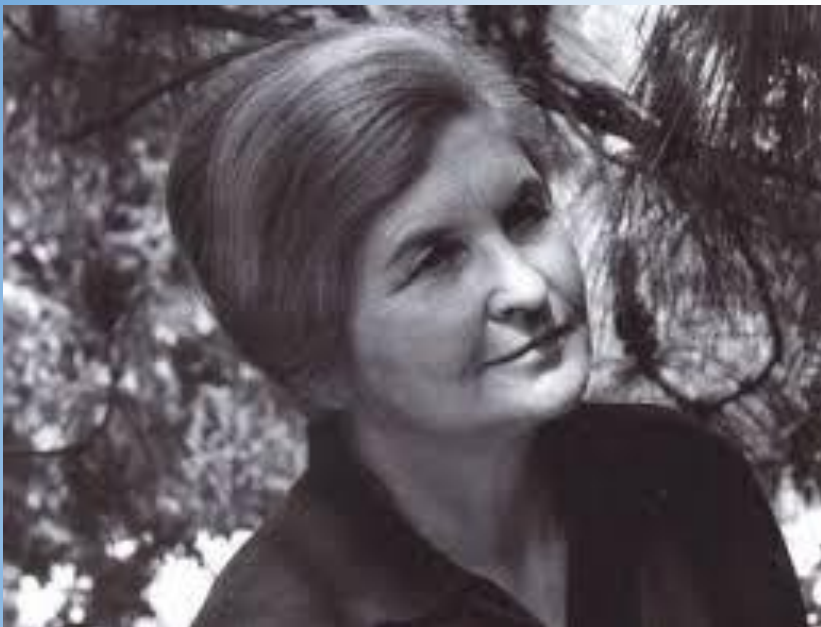
*Marija Birutė Alseikaitė
Gimbutienė –
archeologė, archeomitologijos
pradininkė*

Parengė II A,B kl. mokiniai

Biografija

- gimė 1921 m. sausio 23 d. Vilniuje, lietuvių inteligentų šeimoje. Vaikystėje vasaras dažnai leisdavo sodyboje Jeruzalėje (Riešės valsčius).
- Jos tėvai aktyviai domėjosi lietuvių tautosaka ir menais, į svečius dažnai pasikviesdavo garsiausias to meto muzikus, rašytojus, įskaitant Vydūną, Juožą Tumą-Vaižgantą ir Joną Basanavičių. Tai paliko ryškų pėdsaką Marijos Gimbutienės atmintyje.

Biografija

- *Pradžioje mokėsi Vilniuje, Vytauto Didžiojo gimnazijoje.*
- *1931 m. rugpjūčio 31 d. kartu su tėvais persikėlė iš Vilniaus gyventi į laikinąją sostinę Kauną.*
- *Tais pačiais metais jos tėvai išsiskyrė, praėjus vos penkiems metams po to mirė jos tėvas.*
- *Motina rūpinosi savo vaikų tolesnėmis studijomis ir norėjo, kad jie mokytųsi lietuviškame universitete.*

Biografija

- 1931–1938 m. mokėsi Kauno „Aušros“ mergaičių gimnazijoje.
- 1938 m. pradėjo studijas Vytauto Didžiojo universiteto Humanitariniame fakultete.
- 1938–1939 m. dalyvavo priešistorinių kapinynų kasinėjimo darbuose Kaune.
- Tyrinėjo Vilniaus krašto gyventojų tautosaką, buitį, domėjosi Vilniaus krašte likusiais lietuviais.

Biografija

- 1942 m. baigė Vilniaus universitetą, ištekėjo už Jurgio Gimbuto. Tais pačiais metais jiems gimė pirmoji dukra Danutė, 1943 m. antroji – Živilė.
- Antrojo pasaulinio karo metais pasitraukė iš Lietuvos.
- 1946 m. baigė Tiubingeno (Vokietija) universitetą.
- 1949 m. atvyko į JAV.

Biografija

Gimbutų šeima laive į JAV 1949m.

- 1950–1956 m. dirbo Harvardo universitete – vertė Rytų Europos archeologinius tekstus, dėstė Antropologijos departamente, vėliau dirbo Harvardo muziejuje.
- 1954 m. rugpjūtį Bostone susilaukė trečiosios atžalos Rasos Julijos.
- Nuo 1964 m. – Kalifornijos universiteto profesorė.
- Mirė 1994 m. Los Andžele, eidama 73-iusius. Palaidota Kauno Petrašiūnų kapinėse.

Atminimo įamžinimas

- *1995 m. išleista Renatos Andrašiūnaitės-Strakšienės sudaryta bibliografinė rodyklė „Marija Gimbutienė: 1938–1995“ (Vilnius, 1995),*
- *2005 m. išleista knyga „Marija Gimbutienė... iš laiškų ir prisiminimų“ (Vilnius, 2005). Joje pateikiami M. Gimbutienės prisiminimai, jos ir vyro Jurgio Gimbuto laišakai, giminių, artimųjų, bičiulių atsiminimai.*
- *1999 m. suvenyrinių vokų cikle „Iškiliausios tautos asmenybės“ buvo išleistas vokas, skirtas M. Gimbutienės atminimui (dail. Antanas Šakalys). 2006 m. serijoje „Išgarsėję lietuviai užsienyje“ meninį voką jos garbei sukūrė tas pats dailininkas.*
- *2003 m. kanadiečių režisierė Donna Read sukūrė dokumentinį filmą „Signs out of time. The story of archaeologist Marija Gimbutas“ (liet. „Ženklaai už laiko ribų“).*

Atminimo įamžinimas

- 2021-ieji LR Seimo ir UNESCO paskelbti Marijos Gimbutienės metais.
- 2021 01 22 serijoje „Garsūs pasaulio žmonės, kilę iš Lietuvos“ 100-osios gimimo metinėms pažymėti išleistos pašto ženklas.
- **1993 01 27** Marijai Gimbutienei suteiktas VDU etnologijos **garbės daktarės** vardas.
- **1995 06 29** Kauno Jūros **prospektas** Petrašiūnuose pavadintas M. Gimbutienės vardu (Kauno m. mero 1994 06 29 potv. Nr. 461).

Atminimo įamžinimas

- **1995 07 22** prie namo (A. Mickevičiaus g. 15) atidengta **memorialinė lenta su bareljefu**: „Šiame name 1932–1940 m. gyveno archeologė, filosofijos mokslų daktarė, pasaulinės reikšmės mokslininkė, Kalifornijos universiteto profesorė, Vytauto Didžiojo universiteto Garbės daktarė Marija Alseikaitė-Gimbutienė. Mirė 1994 m. Los Andžele“ (skulpt. Vladas Žuklys, archit. Jonas Lukšė; Kauno m. mero 1995 02 08 potvarkis Nr. 94).

Atminimo įamžinimas

- **2002 02 14** VDU Humanitarinių mokslų fakulteto **auditorija** (K. Donelaičio g. 52–211) pavadinta prof. Marijos Gimbutienės vardu, kurioje yra ir profesorės **bareljefas** (autorius – Vladas Žuklys).
- Atminimo lenta Vilniuje, Jogailos gatvėje Nr. 11.

Šaltiniai ir literatūra:

1. Kibirkštienė, Aldona. Marija Gimbutienė: „Man gyvybės vanduo buvo Lietuva...“. – Portr. // Kauno diena. – 1993, birž. 12, p. 1–2.
2. Kibirkštienė, Aldona. Universitetas švenčia. – Iliustr. // Kauno diena. – 2002, vas. 15, p. 4.
3. Kirkilaitė, Irena. Reto talento, darbštumo mokslininkei atminti. – Iliustr. // Kauno diena. – 1995, liep. 24, p. 3.
4. Plavičienė J. Įamžino Marijos Gimbutienės atminimą. – Iliustr. // Kauno laikas. – 1995, liep. 25, p. 4.
5. https://lt.wikipedia.org/wiki/Marija_Gimbutien%C4%97

Mokinių pristatymai/pateiktys

Gyvybės ir Pasaulio medžiai
– tai neišsenkantis šaltinis
kūrybai.

Parengė I A klasė

Visų pasaulio kraštų etninės dailės kūrinuose galime pamatyti Pasaulio ir Gyvybės medžius.

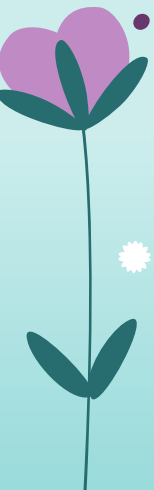
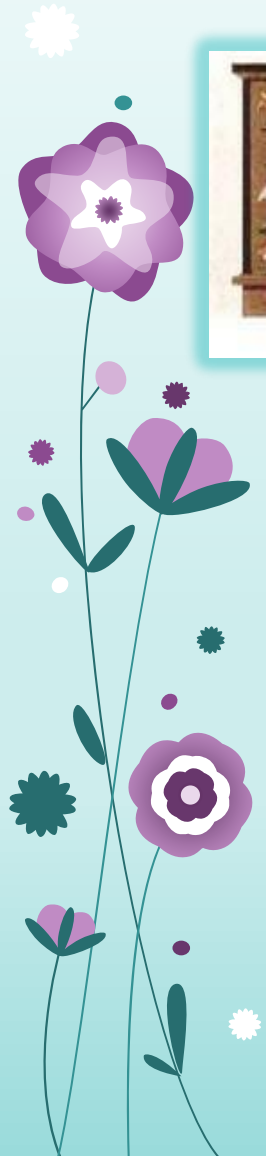
Lietuvoje Gyvybės medžiu tradiciškai buvo puošiamos kraičio skrynios, baldai, langinės, prieverpstės.

Siuvinėtais Gyvybės medį simbolizuojančiais ornamentais lietuvės moterys puošė prijuostas, skareles.

Prieš Velykas įprasta pamerkti beržo, karklo ar kitokio augalo šaką ir ją, pasipuošusią žaliais lapeliais, dabinti margučiais, kaspinėliais.

Gyvybės medžio simbolis ir kūryba,
susijusi su medžiais išliko iki mūsų dienų.

Gamtos, ypač medžių, kultas pirmiausia pasireiškė, kai kurių augalų, ypač galingų medžių bei gyvūnų garbinimu. Buvo tikima, kad kai kurios dievybės, o kartais ir žmonės gimė iš medžio. Jis rėmėsi tikėjimu, kad tarp žmogaus ir medžio ar gyvūnų egzistuoja antgamtinė giminystė.

Atsiradus vėlių kultui, imta tikėti, kad jos gyvenančios medžiuose, miškuose, vandenyse ir pan. Vėlyvojo neolito ir žalvario amžiais buvo sukurti mitai, pagrįsti stichiniu materializmu: juose suformuoti kosmogoniniai vaizdiniai.

Dėl to buvo sukurtas mitologinis Pasaulio medis, kuris Visatą dalijo į tris sferas: viršutinę — dangų, vidurinę — žemę ir apatinę — požemį. Medis augo sakraliniame Visatos centre.

Pasaulio medžio viršūnėje buvo
vaizduojama Saulė, Mėnuo, žvaigždės,
ant šakų — paukščiai, po šaknimis —
žalčiai ir gyvatės.

Visi ropliai, tiek gyvi, tiek pavaizduoti
meno kūrinuose, simbolizavo niekad
nesibaigiančią gyvybės jėgą.

Pasaulio medis paprastai buvo
vyriškosios giminės — ąžuolas, beržas,
topolis, uosis, kadagys.

Vaisingumo kulto pagrindu buvo sukurtas Pasaulio medžio analogas — Gyvybės medis.

Jis glaudžiai siejamas su antgamtinėmis savybių turinčia moterimi ar moteriška dievybe.

Iš tų vaizdinių kilo tradicija dailėje ir tautosakoje Gyvybės medį vaizduoti artimai susietą su moterimi gimdytoja bei maitintoja, žmonių ir viso pasaulio pramote.

Gyvybės medžiai buvo laikomi moteriški medžiai: kriaušė, obelis, ieva, liepa, šermukšnis, rožė.

Gyvybės medis buvo porinis, trišakis, penkiašakis, septynšakis, devynšakis, dvylikašakis, žydintis ar su vaisiais.

Gyvybės medis — tai žydintis medis su pumpurais ir vaisiais, saugomas paukščių ir gyvūnų.

Lietuvių liaudies ornamente dažniausiai vaizduojami paukščiai. Jie komponuojami su augaliniu ornamentu.

Gyvūnų ornamentai turėjo, simbolinės prasmės.

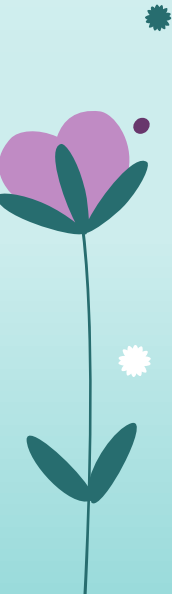
Pavyzdžiui, **lakštingala - mergaitės** jaunystės dienų linksmumo ir nerūpestingumo simbolis.

Gandras – **kraičio rinkėjas** ir saugotojas.

Vandens paukštis ant medžio viršūnės ar stulpo **simbolizavo žemės ir vandens sąjungą, kosmoso** dinamiškumą ir gyvybės nenutrūkstamumą.

Gaidžio giedojimas siejamas su gamtos ritmu, jos **nuolatine kaita, atgimimu**.

Višta, dedanti kiaušinius, iš kurių išsivysto gyvas viščiukas, laikoma **nesibaigiančio gyvenimo** tautos simboliu.

Vienas archaiškiausių lietuvių dailės motyvų yra **Gyvybės medis**, saugomas **dviejų liūtų**. Paprastai liūtai vaizduojami stovintys vienas prieš kitą ant paskutinių kojų, o priekinėmis kojomis lyg prilaiko **žydintį su vaisiais septynstiebį** augalą.

Su Gyvybės, Pasaulio medžiais lietuvių dailėje **vaizduojami jaučiai, ožiai**. Ožys laikomas vyriškos jėgos simboliu. Tikėta, kad jis galės suteikti vaisingumą dirvoms, gyvuliams, žmonėms, todėl buvo paprotys tvarte ar bandoje laikyti ožį.

Su Gyvybės medžiu vaizduojami ropliai: žalčiai, gyvatė, rupūžės, driežai ir kt.

Tai kilo iš žmonių pastebėjimo, kad roplių Gyvybės jėga stipresnė negu kitų gyvūnų ar augalų.

Jų galioje buvo atgimimo, gyvenimo ir mirties simboliai, susiję su visu gyvuoju pasauliu.

Amžina gyvybė, kurią reiškė Gyvybės medis, turėjo būti saugoma nuo piktų jėgų.

Žmonės manė, kad blogis: ligos, mirtis ir kitos nelaimės - slypi tamsoje ir iš pasalų stengiasi prasiskverbti ir naikinti gyvybės dinamišką jėgą, skurdinti gyvenimą.

Žinota, kad mirtis galinga, todėl jos būtina saugotis ir gintis. Jau žiloje senovėje žmonės sukūrė daugelį tariamų priemonių blogiui nukreipti.

Tai pavaizduota ant Gyvybės medžių. Ant jų vaizduojami aštrūs daiktai, kryžiuokai, apskritimai, žydinčios šakos, žalio medžio vainikai, javų varpos ir kt.

Blogį nukreipiančią galią turi segmentinės žvaigždės. Originali nuo blogio apsisaugojimo priemonė buvo įvairios gėlės, tiek gyvos, tiek nupieštos ant Gyvybės medžio.

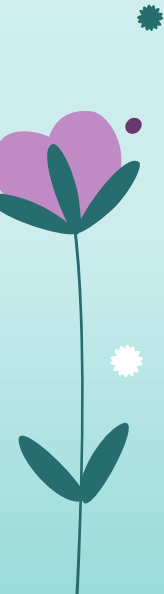
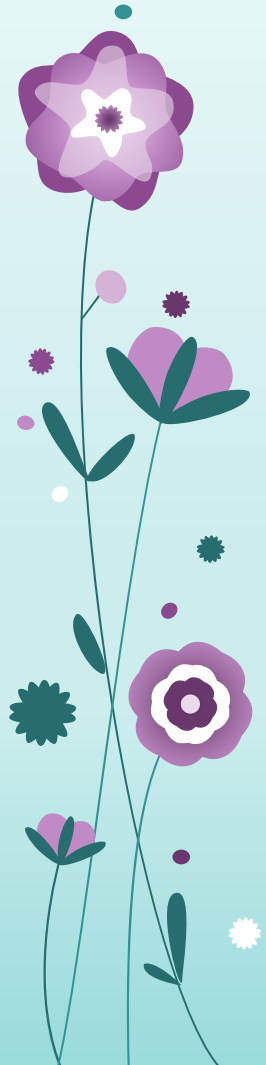
Blogis bijo šermukšnio, obels, liepos, rožės, kadagio, eglės, alyvos, uosio, jovaro, lazdyno, klevo ir kt.

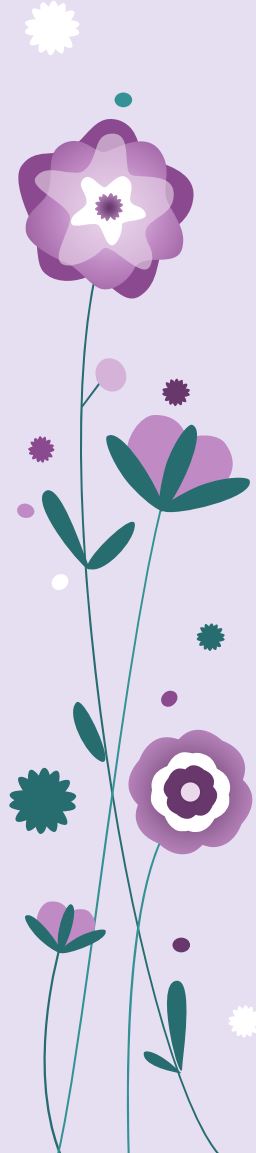
ŠALTINIAI:

<https://www.luksosg.garliava.lm.lt/gmedis/istorija.htm>

https://lt.wikipedia.org/wiki/Pasaulio_medis

„Žmonija visiškai prarastų orientyrus, jei neatsirastų žmonių, turinčių ypatingą dvasinę išvalgą, kylančią iš dvasinės sutelkties, vedančią į atvertį. Marijos Gimbutienės išvalga yra begalinė. Aiškiaregės žvilgsniu ji yra perskrodusi ne tik tebeegzistuojančias, bet giliai po žeme nuėjusias civilizacijas...“

Literatūrologė prof. Viktorija Daujotytė

